ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7641
Опис № 16
Архівний № 714

Управління СБУ
по Сумській області

Фильтрационное

ДЕЛО № 232

Брунько
Иван
Павлович

Начато 23 октября 1945 года
Окончено 17 июня 1955 года
На 5 листах.

ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7641
Опис № 16
Архівний № 714

партія на чолі з бандитом Гітлером. Усі
лени цієї злочинної організації, як під-
креслює обвинувальний висновок. знали
ілі і завдання змови і були співучасника-
ми в їх здійсненні. Тим самим повністю
розбивається версія, що її не раз пускали
в хід гітлерівські бандити, а саме версія
про поділ на керівників та на виконавців,
які не несуть відповідальності. Всі члени
злочинної організації несуть відповідаль-
ність за свої злочини.

Діяльність фашистських змовників по-
алася в 1921 році, але розгорнулась во-
на у великих масштабах починаючи з
933 року, коли німецькі фашисти прий-
шли до влади і захопили в свої руки уря-
овий контроль над Німеччиною. Обвину-
альний висновок послідовно викладає на-
остання німецької агресії, починаючи з
ахоплення Австрії. Дальшою жертвою бу-
а Чехословаччина. Загарбницькі плани
ітлерівців щодо Чехословаччини стали, як
ідомо, предметом переговорів, які приве-
и до горезвісної мюнхенської угоди між
англією, Францією, Німеччиною та Іта-
ією. В силу цієї угоди Німеччина одер-
кувала Судетську область. Чехословаччи-
і поставлено вимогу погодитися з цим.
але фашистські загарбники не задоволь-
нилися цим і 15 березня 1939 року захо-
или всю Чехословаччину.

Гітлерівські розбійники продовжували
алі здійснювати свої плани, підготовлю-
очи агресивну війну проти всього світу.
вересня 1939 року мав місце напад на
ольщу, а слідом за ним — виникнення
ійни з Францією і Англією. Дальшими
тапами німецької агресії були вторгнен-
я 9 квітня 1940 року в Данію і Норве-
ію, 10 травня 1940 року в Бельгію, Ні-
ерланди, Люксембург, 6 квітня 1941 ро-
у в Югославію і Грецію. Всі ці вторгнен-
я були гітлерівцями заздалегідь підготов-
ені і сплановані.

22 червня 1941 року гітлерівська Ні-
еччина, віроломно порушивши пакт про
енапад між Німеччиною і СРСР, напала
ез оголошення війни на радянську тери-
орію. Вторгнення гітлерівських військ на
ериторію СРСР супроводжувалось систе-
атичним руйнуванням міст і сіл, про-

Фашисти вбивали, піддавали найжорстокішим катуванням військовополонених солдатів і офіцерів союзних країн. Обвинувальний висновок містить детальні дані про ці вбивства і про жорстоке поводження з військовополоненими, про масове вбивство заложників, що являє собою кричуще порушення міжнародних конвенцій.

Навмисне, варварське, дике руйнування міст, сіл, історичних пам'ятників, культурних цінностей, промислових підприємств — такою була розбійницька практика гітлерівських бандитів на окупованих територіях.

Цілий розділ в обвинувальному висновку становить виклад злочинів проти людяності, вчинених фашистськими недолюдками. Сюди належать вбивства, винищення, поневолення, висилка та інші нелюдські дії, вчинені перед війною і під час війни, переслідування з політичних, расових і релігійних мотивів. За всі ці злочини несуть відповідальність злочинці, що стають перед судом.

Матеріали обвинувального висновку в справі першої групи головних воєнних злочинців гітлерівської Німеччини — грізний обвинувальний акт проти фашизму. Незаперечна мова фактів і документальних даних з усією переконливістю говорить, що перемога волелюбних народів над агресорами стала справжнім порятунком людства і його цивілізації. Разом з тим ці матеріали мобілізують на дальшу боротьбу за завершення морально-політичного розгрому фашизму, за викорінення всіх решток його, за якнайшвидший суд над усіма злочинцями війни, в першу чергу над головними з них.

Криваві злочинства фашизму, тривале існування змови проти миру, вся детальна і багаторічна розробка планів страхітливих злочинств, здійснених фашистськими недолюдками, з усією силою підкреслює необхідність згуртування і об'єднання всіх волелюбних народів, необхідність створення тривких основ миру, щоб унеможливити як відродження, так і повторення в майбутньому фашистської агресії.

(Передова «Правды» за 19 жовтня ц. р.)

ко-фашистське ...ство.

Але кожним з нас керує одна думка, одно прагнення: швидше дати соціалістичним полям більше двигунів, допомогти братній республіці — Радянській Україні загоїти рани, заподіяні війною і досягти нового розквіту.

Це прагнення збільшує вдесятеро наші сили, помножує ряди стахановців.

В роки Великої Вітчизняної війни, евакуювавшись в м. Сизрань, ми швид-

більшим нап... ...ційн

Тепер м... ...сібули та
воєнну прод... ...ісувано
ще не відбуд... ...есятнув
ним днем зб... ...яких в
них верстат... ...й в ко
ладу. Основн... ...рстоке пов
ська Радянс... (стерилізац
ка, її колго...юку, штуч
обіцяємо з... Освенцімі,
братньої рес...не «дослід
в ділянку
...ування кіс
...сбрюку
...» і п
...иломіць
...іх з пол
...ентрації
...ми тільк
...обвинува
...факти
...я і вин
...іанії, Бел
...галії.
...ересня 19
...сили вто
...ля 1941 р
...СР, німец
...командув
...ичну полі
...ення схід
...ння з ним
...ловувались
...Ні вбивст
...ли безпер
...збройні с
...н.
...ко 1.500.0
...Майданеку
...ули виниш
...адяни СР
...Америки,
...ни, Франц
...івській об
...ли близьк
...включаючи
...науки і те
...Великобри
...вії і Нідерл
...з інших
...рейському
... 6 лип
...0, чоловік
...новському
...0 мирних
... методи ж
...д час цьог
...ування жи
...діжках з
...лись під
... складено
...инаючи з
...ли заходи
...ріховати сл
...вали з зем
...и кістки в
...х як добри

17 жовтня голова Раднаркому УРСР тов. М. С. Хр... ...ція Людинівського державного локомобілебудівельного ...райни. На фото (зліва направо): тов. М. С. Хрущов, ...путат Верховної Ради РРФСР, майстер заводу І. Д. ... Шестеров.

Передовики змагання вугільників

У ВЦРПС І НАРКОМВУГІЛЛЯ

ВЦРПС і Наркомвугілля СРСР підбили ...ідсумки Всесоюзного соцмагістичного зма... ...ання підприємств вугільної промисловості за вересень 1945 року. Перехідні чер... ...воні прапори Державного Комітету Оборони присуджені комбінату «Донбасантрацит», дільниці № 1 шахти № 10 тресту «Куйбишеввугілля» комбінату «Сталінвугілля», вантажно-транспортному управлінню тресту «Рутченковвугілля» комбінату «Сталінвугілля», вантажно-транспортному управлінню тресту «Калінінвугілля» комбінату «Артемвугілля».

Перехідні червоні прапори ВЦРПС і Наркомвугілля завоювали трест «Сталінвугілля» комбінату «Сталінвугілля», горлівський завод Головвуглемашу Півдня, шахта № 6-6-біс «Брянка» Кадіївського району, трест «Сталінжитлобуд» комбінату «Сталінвугілля», Куйбишевська будівельна контора тресту «Сталінжитлобуд», трест «Боковантрацит» комбінату «Донбасантрацит».

Ряду підприємств вугільної промисловості Донбаса присуджені другі та треті премії.

их таборах умови жит-кі, що коефіцент смерт-ї нібито природним величезних розмірів.

живали для винищу-нцентраційних таборах, ження, псевдонаукові я жінок в Освенцімі і не зараження раком тифом у Бухенвальді, ження» в Напвейлері, серця в Бухенвальді, ток і вирізування м'я-і т. д.), газові камери, ечі для кремації. З вигнаних французів, тичних і расових мети-йних таборах залиши-я 28.000.

льному висновку вик-катувань, жорстокого нищення населення у ьгії, Голландії, Люксем-

39 року, коли німецькі глися в Польщу, і з ку, коли вони вторгли-ький уряд і німецьке ання почали проводити ику вбивства цивільно-их країн і жорстокого в міру того, як ці краї-німецькими збройними а і жорстоке поводжен-рвно до того часу, поки или не були вигнані з

00 чоловік були вини-ї близько 4.000.000 чо-ені в Освенцімі, серед СР, Польщі, Сполучених Великобританії, Чехо-кії та інших країн.

ласті в м. Львові німці 700.000 радянських 70 працівників мис-хніки, а також громадян танії, Чехословаччини, андів, доставлених в цю концентраційних таборів. гетто з 7 вересня 1941 ня 1943 року понад були замучені і розстрі-

таборі було знищено громадян. Найбільш ви-орстокості застосовува-о винищування, як от: вотів і заморожування водою. Масові розстріли музичний супровід ор-о з в'язнів.

ервня 1943 року німці спрямовані до того, іди своїх злочинів. Вони лі трупи і спалювали їх, машинах і використову-зо.

В Ставропольській області в протитанковому рові, недалеко від станції Мінеральні Води, і в інших містах були винищені десятки тисяч людей. У П'ятигорську багато хто зазнав катувань і злочинного поводження, включаючи підвішування до стелі та інші способи. Багато жертв цих катувань були потім розстріляні.

В Краснодарі близько 6.700 чоловік цивільного населення були вбиті шляхом отруєння газом у «душогубках» або були замучені і розстріляні.

В Сталінградській області понад 40.000 чоловік були вбиті і замучені. Після того, як німці були вигнані з Сталінграда, було знайдено більше тисячі спотворених трупів місцевих жителів, на яких були сліди катувань. У 139 жінок руки були болісно скручені назад і зв'язані дротом. У деяких з них були відрізані груди, вуха, пальці рук і ніг. На їх тілах були сліди опіків. На трупах чоловіків була випалена залізом або вирізана ножем п'ятикутна зірка. У деяких з них були розпороті животи.

В Орлі було вбито більше 5.000 чоловік.

В Новгороді і в Новгородській області багато тисяч радянських громадян були розстріляні, загинули від голоду та катувань. В Мінську десятки тисяч громадян були вбиті таким же чином.

В Криму мирні громадяни були навантажені на баржі, вивезені в море і потоплені. Таким способом було знищено понад 144.000 чоловік.

На Радянській Україні мали місце страхітливі злочинні акти націстських змовників. У Баб'ячому яру, поблизу Києва, вони розстріляли понад 100.000 чоловіків, жінок, дітей і стариків. В Києві вони вбили понад 195.000 чоловік.

В Рівному і в Ровенській області вони вбили і закатували понад 100.000 мирних громадян.

В Дніпропетровську, поблизу транспортного інституту, вони розстріляли і кинули живцем у величезну балку 11.000 жінок, стариків і дітей.

В Кам'янець-Подільській області 31.000 євреїв були вбиті й знищені, включаючи 13.000 чоловік, привезених з Угорщини.

В Одеській області було вбито найменше 200.000 радянських громадян.

В Харкові коло 195.000 чоловік було закатовано, розстріляно або задушено в «душогубках».

В Гомелі німці зібрали місцевих жителів у тюрму, піддавали їх катуванням, а потім привели в центр міста і прилюдно розстріляли.

В місті Ліда Гродненської області 8 травня 1942 р. 5.670 чоловік були роздягнені догола, зігнані по 100 чоловік в одне місце і потім розстріляні з кулемета. **Багато з них були кинуті в могили ще живими.**

всередині Німеччини.

4 червня 1941 року в м. Загреб (Югославія) було скликано нараду німецьких представників під головуванням консула фон Тролл для встановлення способів виганяння югославського населення з Словенії. У виконання цього плану було вигнано десятки тисяч людей.

ВБИВСТВА І ЖОРСТОКЕ ПОВОДЖЕННЯ З ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНИМИ ТА ІНШИМИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМИ КРАЇН, З ЯКИМИ НІМЕЧЧИНА ПЕРЕБУВАЛА В СТАНІ ВІЙНИ, А ТАКОЖ З ОСОБАМИ, ЯКІ ЗНАХОДИЛИСЬ У ВІДКРИТОМУ МОРІ

Обвинувачені вбивали і жорстоко поводилися з військовополоненими, позбавляючи їх необхідних харчів, житла, одежі, медичного догляду, примушуючи їх працювати в нелюдських умовах, катуючи їх, піддаючи їх нелюдським приниженням і потім умертвляючи їх. Німецький уряд і верховне німецьке командування ув'язнювало військовополонених у різні концентраційні табори, де їх убивали і піддавали нелюдському поводженню різними способами.

Військовослужбовців тих країн, з якими Німеччина перебувала в стані війни, часто вбивали, коли вони здавались в полон. Ці вбивства і жорстоке поводження провадились всупереч міжнародним конвенціям, особливо ст. ст. 4, 5, 6 і 7 гаазьких правил 1907 р. і ст. ст. 2, 3, 4 і 6 конвенції про військовополонених (Женева 1929 р.), законам і звичаям війни, загальним принципам кримінального права, як вони випливають з кримінальних законів усіх цивілізованих націй, внутрішнім кримінальним законам країн, в яких ці злочини були вчинені, а також передбачені ст. 6 (b) статуту Міжнародного Військового Трибуналу.

Далі в обвинувальному висновку викладаються дані про вбивства американських, французьких, англійських і радянських військовополонених і жорстоке поводження з ними.

У вересні 1941 р. в Катинському лісі поблизу Смоленська були вчинені гітлерівцями масові вбивства польських офіцерів-військовополонених.

В Югославії німецьке командування і окупаційні власті в особі головних чиновників поліції і військ СС (генерал-лейтенант поліції Регенер) і офіцерів зв'язку (генерал Кюлер та ін.) в період з 1941 по 1943 рр. давали накази про розстріл військовополонених.

В обвинувальному висновку викладаються факти вбивства заложників у Франції, Голландії, Бельгії, Югославії і СРСР.

Далі наводяться численні дані про розкрадання німецькими окупантами громадської і приватної власності в окупованих країнах.

то іншого.

Націстські змовники зруйнували 1.670 православних церков, 237 римсько-католицьких церков, 69 каплиць, 532 синагоги і т. д.

Вони зруйнували, осквернили і безглуздо знищили також найцінніші пам'ятники християнської церкви, такі, як Києво-Печерську лавру, монастир «Новий Єрусалім» в Істринському районі і ін. найстародавніші монастирі і церкви.

Далі в обвинувальному висновку наводяться докладні дані про зруйнування індустріальних будинків та інших закладів, про розграбування промисловості і сільського господарства, про вивезення творів мистецтв з Латвійської, Естонської, Литовської радянських республік, а також з Чехословаччини.

БЕЗЦІЛЬНІ РУЙНУВАННЯ МІСТ, СЕЛИЩ ТА СІЛ І СПУСТОШЕННЯ, НЕВИПРАВДАНІ ВОЄННОЮ НЕОБХІДНІСТЮ

Обвинувачені безцільно руйнували міста, селища і села і чинили інші руйнування, невиправдані міркуваннями воєнного характеру і не викликані необхідністю. Ці дії порушували ст.ст. 46 і 50 гаазьких правил 1907 року, закони і звичаї війни, основні принципи кримінального права, як вони випливають з кримінальних законів усіх цивілізованих націй, внутрішні кримінальні закони країн, в яких були вчинені такі злочини, і передбачені статтею 6 (b) статуту цього трибуналу.

В обвинувальному висновку наводяться дані про зруйновані німецькою армією міста і села в тимчасово окупованих Німеччиною країнах.

ПРИМУСОВЕ ВЕРБУВАННЯ ЦИВІЛЬНОЇ РОБОЧОЇ СИЛИ

В окупованих територіях обвинувачені вербували примусовим порядком і примушували жителів працювати і використовували їх працю для цілей інших, ніж задоволення потреб окупаційних армій, і в обсягу, що значно перевищує ресурси згаданих країн. Все цивільне населення, завербоване таким чином, примушувалося працювати на німецьку воєнну машину. Від цивільного населення вимагалась реєстрація, і багато з тих, що реєструвались, були змушені вступити в організації Тодта і в легіон Шпеєра, які були напіввійськовими організаціями, що проходили військову підготовку. Ці дії порушували статті 46 і 52 гаазьких правил 1907 року, закони і звичаї війни, основні принципи кримінального права, як вони випливають з кримінальних законів усіх цивілізованих націй, внутрішні кримінальні закони країн, в яких були вчинені такі злочини, і передбачені статтею 6(b) статуту цього трибуналу.

(Закінчення на 3 стор.).

Протокол допроса

1945 года октября 23 дня я уч. уполномоченный Кролевецкого по НКВД Шарков допросил в качестве репатрианта Бруяка Иван Павлович рожд. 1925 г. уроженец с. Ч-ранок Кролевецкого р-на Сумской обл. проживал с. Ч-ранок Кролевецкого р-на Украинец Ф-ссор б/к. образования 7 кл. не полная с/ш паспорта не имеет род занятий колхозник по соц-происхождению из крестьян. середняков семейное положение холост до революции по соц-происхождению из крестьян середняков после революции колхозник к репрессиям не подвергался на ряд не имеет в бандах и к-р. организациях не участвовал.

Вопрос скажите где вы проживали кем работали в период немецкой окупации

Ответ в период немецкой окупации проживал в с. Ч-ранок работал в общине на рядовых работах

Вопрос скажите когда вы были угнаны в немецкое рабство и кем

Ответ 4 мая 1943 года меня поймал полицейский Бочко Дмитрий Павлович и привел в с/управу было двадцать человек нас построили и под конвоем полицейских погнали в г. Кролевец и после чего нас погнали на станцию Кролевец под конвоем полицейских погрузили в то верные вагоны и отправили в Германию под конвоем немецких солдат

Вопрос скажите кто руководил насильственным угоном и кто помогал

Ответ насильственным угоном руководил бургомистр села Грищенко 3р с помощью полицейских Бочко

Вопрос когда и куда вы прибыли

Ответ я прибыл в Германию 27 мая в г. Шмалкайден после чего меня отправили на работу в фабрику и проработал в м-ц и меня отправили в г. ~~[illegible]~~ Ольбергау и послали работать на лесопильный завод.

Вопрос какими частями и когда вы освобождены

Ответ 8 мая 1945 г. меня освободили войска Красной армии и направили в г. Гротау где прошел комнат и после чего меня назначили в полк. запасной 199 ть после чего меня отправили на родину по месту жительства в с. Ч-ранок. 12 августа 1945 года работает в колхозе.

Бруяка

Вопрос скажите вы подвергались к допросам и арестам со стороны полиции в Германии

Ответ Завесь период времени в Германии к допросам и арестам не подвергался

Вопрос скажите кого вы знаете стредателей и пособников и где они находятся

Ответ из пособников. Я знаю Пургомистра ч-ранок Грищенко Гр. находится дома в ч-ранок

Вопрос скажите кто может подтвердить о всем изложенным вами в данном протоколе

Ответ может подтвердить Бруяка Мария Дячок Сорим

Допросил, Бруяка

УССР
Червоно-рашковский
сель-совет
Кролевецкого р-на
Сумской обл.
23/X-1945 г.

Характеристика

2 3

Горуяка Иван Павлович 1925 года рождения, образование 7 кл. н/с. школы, беспартийный, украинец, уроженец села Червоный Рашок, Кролевецкого р-на Сумской обл. по соц-происхождению с крестьян-средняков ныне колхозников. До начала войны проживал в селе Червоный Рашок, Кролевецкого р-на, работал в колхозе на рядовых работах. Во время немецкой оккупации с сентября м-ца 1941 года по май м-ц 1943 года проживал на оккупированной территории в селе Червоный Рашок, Кролевецкого р-на, работал в общине на рядовых работах. В мае м-це 1943 года был насильно угнан в немецкое рабство, от куда возвратился на постоянное место жительства в с. Червоный Рашок 12 августа 1945 года. Родственников служивших в полиции и других фашистских учреждениях ни кого не имеется. В настоящее время Горуяка Иван Павлович работает в к-зе на рядовых работах. Компрометирующих материалов на Горуяку Ивана Павловича и на его родственников Червоно-рашковский сов. не имеет

Что удостоверяется

Председатель сельсовета

Секретарь

43

СПРАВКА

Комплектованная на гр. Бружка Иван Павлович
рождения 1925 года, проживающ. Черанок Кролевецкого р-на Сум. обл.
Прочитанной Ро[illegible] и [illegible] не [illegible]

НАЧ. КРОЛЕВЕЦКОГО РО НКВД
ЗАЛИТАЯ [illegible] /[illegible]/

НАЧ. КРОЛЕВЕЦКОГО РО НКВД
СТ. [illegible] /[illegible]/

ЗАКЛЮЧЕНИЕ.

"10" Ноября 1943 г. Гор. Кроповец Сумской области.

Из материалов проверочно-фильтрационного дела видно, что Бруяки Ивана Павловича 1925 г. рож. компр. материалов не установлено.

считать проверенным.

ПРЕД. ФИЛЬТ. КОМИССИИ: /БЕЗПАЛОВ/

ЧЛЕНЫ КОМИССИИ: /БЕЛОЗЕРОВ/

/ЯВТУШЕНКО/

Архивное

232

пересмотрено в соответствии с приказом КГБ при СМ СССР № 00750 и оставлено для дальнейшего хранения в архиве в фонде секретного дело производства, со снятием с оперативно-справочного учета проходящего лица.

Пересмотрел _____

К-н _____ (Райченко)

Согласен:

Нач. 2 отд. УКГБ при СМ УССР по Сумской обл.

Отд-к _____ (Кезиков)

17 мая 1955 г.

1. Фамилия Бруяка УНО II/2454 16

2. Имя Иван

3. Отчество Павлович

4. Год рождения 1925 г 5. Место рождения Сумская об. Кролевецкий р-н. с. Божок

6. Точное местожительство (адрес) до оккупации или до призыва в Красную Армию с. Божок

7. Профессия (специальность) учащийся

8. Партийн. член ВЛКСМ 9. Нац. 10. Гражд.

11. За границей был с 194....г. до 194....г.

12. В каких странах проживал и что делал: в г. Шлалкалдене на метал. з-де. и в г. Ольберенгу на деревянном з-де. выполнял разные работы

Чумак

(фамилия, составившего карточку)

Точный адрес фильтрационного пункта

Село

Город Цитау

Область лагерь 263

Республ. Германия

Фильтрацию прошел

с 194....г.

по 194....г.

Архив 232

Дактилооттиск указательного пальца правой руки

ИСПРАВЛЕНО ВЕРНО ЗАКОНТРОЛЬ ЗАКОНТРОЛЬ ЗАКОНТРОЛЬ

а) Решение фильтрационной комиссии Направить в
зап. част. НКО

б) Выбыл „15 июня 1945 г.
направлен
в зап. част. НКО (Указать точный адрес куда)
(выбыл на жительство: село, город, район, область, республика или направлен в какой лагерь, тюрьму)

в) Личное дело направлено „.....” 194....г. при № .....
(точное название НКВД - НКГБ)

г) Разные отметки .....

КОМІТЕТ державної безпеки України УПРАВЛІННЯ по Сумській області	КОМИТЕТ государственной безопасности Украинской ССР УПРАВЛЕНИЕ по Сумской области

"_____" _____ 199 г.

№ _____

гор. Сумы

ЗАВІРЯЮЧИЙ НАПИС

У даній справі пронумеровано 6 аркушів

шість

"08" 07 2025

Посада

Підпис

АРТ. 1-С-3803-1